

Eikels voor het vetmesten van scharrelvarkens

Probleem

Montanera is een traditioneel voersysteem waarbij varkens naar eikels scharrelen. Iberische varkens die tijdens hun afbouw naar eikels foerageren, hebben economisch bijgedragen aan het behoud van de "dehesa", een landbouwgrond met een hoge natuurwaarde (HNV) gebaseerd op agroforestry, momenteel bestaande uit meer dan vier miljoen hectare in het zuidwesten van het Iberisch schiereiland

Oplossing

Deze natuurlijke grondstof wordt gebruikt om varkens af te mesten zonder enige vorm van meng- of bijvoeder. Tijdens de laatste 2-3 maanden van het vetmesten kunnen varkens meer dan 40 kg lichaamsgewicht aankomen door gras en opgevreten eikels.

Benefits

In het montanera-systeem bedraagt de gemiddelde dagelijkse gewichtstoename van mestvarkens $\geq 0,75$ kg/dag. Hun lichaamsvet heeft een hoge concentratie oliezuur (ongeveer 55%) en zeer lage concentraties linolzuur en palmitinezuur; dit is zeer belangrijk voor de kwaliteit van het varkensvlees en de gezouten producten.

Applicability box

Theme

Varkens - Veeteelt - Voeding en rantsoenplanning - Production systems - Ration planning

Geographical coverage

Ten zuidwesten van het Iberisch schiereiland; gedeeltelijk aanpasbaar aan andere mediterrane gebieden en bossen met Quercus-soorten (de beste soort is *Q. ilex rotundi-foia*).

Application time

Herfst en winter.

Required time

Geen als er volwassen bomen zijn; ongeveer 15 jaar om de eerste mast van eikels te hebben als het nodig is bomen te planten en de oppervlakte als biologisch gecertificeerd is.

Period of impact

1,5 maand om de vleeskwiteit en het vetzuurprofiel te beïnvloeden

Equipment

Geen om vrij te grazen. Alleen een stok om eikels weg te slaan als er een varkenshoeder is met de varkens.

Best in

Mestvarkens (vooral bij vette rassen)

Practical Recommendations

- De mestprestaties worden sterk beïnvloed door de leeftijd van de varkens en hun compenserende groei; daarom moeten de varkens zo oud mogelijk zijn (≥ 1 jaar) en aangepast aan beweiding.
- Gras is nodig als eiwitbron om het lage eiwitgehalte in eikels te compenseren.
- De voederconversie bedraagt 10,5 kg hele eikels van *Q. i. rotundifolia* om 1 kg aan te komen, naast de bijdrage van gras; om de bezettingsgraad te bepalen, moet men ervan uitgaan dat een volwassen altijdgroene eik ≈ 11 kg eikels/jaar produceert).
- Iberische varkens pellen eikels om het hoge tanninegehalte in de dop te vermijden. Bij het pellen kan echter ongeveer 20% van de pit verloren gaan.

Foto 1: Varken foerageert eikels (Vicente Rodríguez-Estévez, Universiteit van Córdoba)

Foto 2: Groep Iberische varkensmesters die grazen op een landgoed van dehesa (Vicen-te Rodríguez-Estévez, Universiteit van Córdoba)

Further information

Video

- De video "[Cerdos Comiendo Bellotas en la Dehesa](#)" toont een varkenshoeder die eikels omver gooit.
- De video "[Iberische varkens eten eikels in een dehesa in Extremadura](#)" toont een kudde Iberische varkens die eikels aan het zoeken zijn.

Reading

- López-Bote, Clemente J. (1998). Duurzame benutting van het Iberische varkensras. In: Vleeswetenschap, Vol. 49, No. Suppl. I, 2018, pp. 17-27, [https://doi.org/10.1016/S0309-1740\(98\)90036-5](https://doi.org/10.1016/S0309-1740(98)90036-5)
- Rodríguez-Estévez, Vicente et al. (2007). Producción de bellota en la dehesa: factores influyentes. In: Archivos de Zootecnia, Vol.56(R), 2007, pp. 25-43.
- Rodríguez-Estévez, Vicente et al. (2008). Dimensiones y características nutritivas de las bellotas de los Quercus de la dehesa. In: Archivos de Zootecnia, Vol. 57(R), 2008, pp. 1-12.
- Rodríguez-Estévez, Vicente et al. (2009). Intrinsieke factoren van eikels die de efficiëntie van hun consumptie door Iberische varkens beïnvloeden. In: Livestock Science, Vol.122, 2009, pp. 281-285, <https://doi.org/10.1016/j.livsci.2008.09.011>
- Rodríguez-Estévez, Vicente et al. (2010). Voederconversie en geschatte energiebalans van vrij grazende Iberische varkens. In: Livestock Science, Vol.132, 2010, pp. 152-156, <https://doi.org/10.1016/j.livsci.2010.05.019>
- Rodriguez-Estevz, Vicente et al. (2012). Consumptie van eikels door afmestende Iberische varkens en hun functie voor de instandhouding van het agro-ecosysteem van Dehesa. In: Agroforestry for Biodiversity and Ecosystem Services - Science and Practice, Martin Leckson Kaonga, IntechOpen, DOI: 10.5772/34877. Beschikbaar via: <https://www.intechopen.com/books/agroforestry-for-biodiversity-and-ecosystem-services-science-and-practice/consumption-of-acorns-by-finishing-iberian-pigs-and-their-function-in-the-conservation-of-the-dehesa>

Weblinks

- Verdere documenten zijn te vinden op de website "[Biologische landbouwkennis](#)".

About this practice abstract and OK-Net EcoFeed

Publishers:

Asociación Valor Ecológico – Ecovalia, ES 41013 Sevilla,
Phone , info@ecovalia.org, www.ecovalia.org

Universidad de Córdoba, Campus Universitario de Rabanales,
Departamento de Producción Animal, Facultad de Veterinaria, ES
14071 Córdoba,
Phone , , www.uco.es

Research Institute of Organic Agriculture (FiBL), CH 5070 Frick,
Phone +41 62 865 72 72, info.suisse@fibl.org, www.fibl.org

IFOAM Organics Europe, BE 1000 Brussels,
Phone +32 2 280 12 23, www.organicseurope.bio,
www.organicseurope.bio

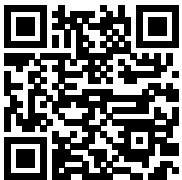
Authors: Vicente Rodríguez-Estévez, Cipriano Díaz-Gaona,
Santos Sanz-Fernández, Carolina Reyes-Palomo, Manuel
Sánchez-Rodríguez. All Cátedra de Ganadería Ecológica Ecovalia,
(Universidad de Córdoba)

Review: Barbara Früh, FiBL, Switzerland, and Lindsay Whitstance,
Organic Research Centre, UK

Contact: vrestevez@uco.es

Permalink:

<https://organic-farmknowledge.org/nl/tool/37476>

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No 773911. This communication only reflects the author's view. The Research Executive Agency is not responsible for any use that may be made of the information provided. The authors and editors do not assume responsibility or liability for any possible factual inaccuracies or damage resulting from the application of the recommendations in this practice abstract

OK-Net EcoFeed:

<https://orgprints.org/view/projects/OKNetEcoFeed.html>

This practice abstract was elaborated in the Organic Knowledge Network on Monogastric Animal Feed project. The project is running from January 2018 to December 2020. The overall aim of OKNet EcoFeed is to help farmers, breeders and the organic feed processing industry in achieving the goal of 100% use of organic and regional feed for monogastrics.

Project website: <https://ok-net-ecofeed.eu/>

Project partners:

IFOAM Organics Europe (project coordinator), BE; Aarhus University (ICROFS), DK; Organic Research Centre (ORC), UK; Institut Technique de l'Agriculture Biologique (ITAB), FR; Research Institute of Organic Agriculture (FiBL), CH; Bioland, DE; Associazione Italiana per l'Agricoltura Biologica (AIAB), IT; Donau Soja DS, AT; Swedish University of Agricultural Sciences, SE; ECOVALIA, ES; Soil Association, UK.